

CZĘŚĆ I

Aktor — pisarz — społecznik Zawieyski w latach 1902–1955

1. Dzieciństwo i młodość 23
2. Teatralne szlify i literackie początki (lata 20.) 32
3. Społecznikowskie wyzwania, powieściowe i dramatyczne debiuty (pierwsza połowa lat 30.) 41
4. Literatura zamiast aktorstwa (druga połowa lat 30.) 58
5. Droga do katolicyzmu i okres II wojny światowej 65
6. W realiach Polski Ludowej (lata 1945–1948) 77
7. Szczeciński zjazd ZLP i jego konsekwencje (lata 1949–1955) 115

CZĘŚĆ II

Zawieyskiego „romans z ojczyzną”

(uwarunkowania — przebieg — konsekwencje)

1. Odwilż – rok 1956 w dzienniku Jerzego Zawieyskiego 149
 - O diarystyce Zawieyskiego 149
 - Krajowe symptomy odwilży i skutki referatu Chruszczowa 153
 - Wokół kwietniowego zebrania POP ZLP w Warszawie 161

O Armii Krajowej, emigracji i końcu
literackiego „milczenia” 167

Na Kongresie PEN Clubów w Londynie 173

Zmiany w kulturze po lipcowym plenum KC PZPR 177

Imperatyw politycznego zaangażowania w październiku '56 181

Echa wydarzeń węgierskich na walnym Zjeździe ZLP 188

2. Dygnitarz z *dossier* „figuranta”. O aktywności pozaliterackiej w latach 1957–1969 195

W Sejmie PRL 195

W Radzie Państwa PRL 198

Interwencje w sprawach publicznych 201

W roli prezesa KIK 204

W środowiskach twórczych 206

Dossier „figuranta”. Historia inwigilacji 213

Prestizj i materialne benefity 223

Schyłek politycznej kariery i okoliczności śmierci 228

3. Najważniejsza z politycznych ról.

Mediacje między Wyszyńskim a Gomułką 235

„Mądry i postępowy, bardzo «ziejowaty»” (Stefan Wyszyński) 235

Bohater polskiego października (Władysław Gomułka) 241

Początki mediatorskiej aktywności (1957–1959) 248

Od krajowych rozmów na szczycie
do watykańskich misji (1960–1964) 268

Z uwikłań ostatniej, sejmowej kadencji 288

„Bo inaczej zginę moralnie”. Wokół Marca '68 297

4. Pisarz w strefie buforowej.

Dorobek i determinanty twórczości po roku 1955 315

Pomiędzy odwilżą a narastaniem
cenzuralnej presji (1956–1957) 315

Tematy i dylematy – nie tylko katolickie (1958–1962) 340

Literatura i historia (1963–1967) 369

Rejtan A.D. 1968. Utwory ostatnie 401

Kierunki i uwarunkowania recepcji pośmiertnej 421

CZĘŚĆ III

Aspekty polityki w dramatach Zawieyskiego (trzy przykłady)

1. *Pieśń o nadziei* (1948) – miłosna tragedia człowieka władzy 439

Krąg literackich inspiracji 441

Biograficzne konteksty 444

Literacka strategia 451

Dawid Zawieyskiego 456

Między potrzebą ekspresji i autocenzurą 464

2. *Arkadia* (1952) – komediowy portret obywateli i władzy w bierutowskiej Polsce 466

Zewnętrzna postać i geneza komedii 468

Obywatele i władza 471

Urealniona utopia 474

Aneksja Arkadii, czyli mit upaństwowiony 478

Autobiograficzny epilog 481

3. *Wicher z pustyni* (1958) – religia pod presją polityki 483

Dramatyczne spięcie 484

Pisanie jako terapia 487

Konflikt francusko-algijski 491

Mit uwspółcześniony 494

Zaszyfrowane emocje 497

Wewnętrzny cenzor 502

Zakończenie. Literatura i polityczny dialog 509

Aneks

J. Zawieyski, *Arkadia*. W *podziemiach pałacu*

„*Pod Srebrną Blachą*”. Sztuka w 3 aktach, powst. 1952 521

Aneks do ankiety *Pisarze wobec dziesięciolecia*.

Jerzy Zawieyski o sytuacji w polskiej kulturze wiosną
1954 roku (z archiwum Instytutu Pamięci Narodowej) 536

J. Zawieyski, *Wicher z pustyni (Mali Bracia)* –
zaniechana scena 7 544

Bibliografia załącznikowa 549

Bibliografia podmiotowa (wybór) 551

Twórczość oryginalna 551

Przekłady, adaptacje, prace redakcyjne 564

Drukowane wypowiedzi Jerzego Zawieyskiego
o charakterze społeczno-politycznym 565

Korespondencja ogłoszona drukiem 566

Bibliografia przedmiotowa (wybór) 568

Monografie o Zawieyskim 568

Inne monografie i źródła książkowe 568

Wywiady i wypowiedzi o sobie 569

Szkice, artykuły, recenzje, źródła drukowane 570

Wykaz źródeł 581

Wykaz skrótów 583

Spis ilustracji 585

Summary 587

Indeks osób 591